

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad
gymnasieskola vid Oscarsgymnasiet
i Oskarshamns kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Oscarsgymnasiet anpassad gymnasieskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Oscarsgymnasiets anpassade gymnasieskola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

- Rektorn behöver organisera verksamheten så att samtliga lärare som undervisar i skolenheten ges möjlighet att samverka och stödja varandra kring pedagogiska frågor på ett strukturerat sätt.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

- Rektorn behöver organisera verksamheten så att studie- och yrkesvägledarens kompetens används i skolenhetens arbete med att förbereda eleverna till att kunna delta i samhällslivet som aktiva medborgare.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för samtliga lärare att samverka kring betyg och bedömning samt utveckla bedömarkompetens.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla sitt arbete med att följa upp och bedöma verksamhetens kvalitet och om syftet med utbildningen uppfylls så att huvudmannen har ett tydligt underlag för beslut om vilka insatser huvudmannen behöver genomföra och vilket stöd som rektorn behöver.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 3 november 2025 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 1) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen Box330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (SI 2025:584) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9 - 10 §§, 2 kap. 9 - 10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§, 18 kap. 2-3, 8, 17, 19 a och 22 §§ och 19 kap. 15 § skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade gymnasieskolan (GySär13), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn följer kontinuerligt upp verksamheten, vilket ger rektorn en bred bild av undervisningens genomförande och förutsättningar, men rektorn följer inte i samma utsträckning upp elevernas kunskapsutveckling. Undervisningens genomförande och förutsättningar följer rektorn upp löpande genom besök i verksamheten, samtal med personal, elever och vårdnadshavare samt genom möten och dokumentation. Genom fyra undervisningskonferenser per läsår då elevernas kunskaper diskuteras med lärarna får rektorn en bild av elevernas individuella utveckling. Vid undervisningskonferenser diskuteras förvisso även elevernas resultat på gruppnivå men det saknas i övrigt ett strukturerat arbete för att sammanställa elevernas resultat utifrån ämne, grupp, program eller andra aspekter. Det digitala system som används för att dokumentera resultat är inte anpassat för den anpassade gymnasieskolan vilket tillsammans med avsaknad av en strukturerad uppföljning av resultaten leder till att rektorn saknar en sammantagen bild av kunskapsresultat inom varje ämne och ämnesområde.

Trots vissa begränsningar i uppföljningen analyserar och bedömer rektorn styrkor och utvecklingsbehov i verksamheten, fördelar resurser och genomför förbättringsåtgärder för att möta de behov som framkommit av

uppföljningen. I sin uppföljning har rektorn kunnat konstatera att verksamheten i hög grad bidrar till att skapa en tillgänglig lärmiljö för eleverna. Skolenhetens arbete med att individanpassa undervisningen leder också till en hög flexibilitet så att elever kan delta i den undervisning och sammanhang som ger dem de utmaningar de behöver. Vidare har rektorn konstaterat att de behöver arbeta vidare med att utveckla och använda de sinnesrum som finns i lokalerna. Hen ser också behov av att fortsätta utveckla arbetet med gemensam reflektion i slutet av lektioner för att tydliggöra för eleverna vad de gjort och lärt sig.

Ledning och organisation

Rektorn organiserar verksamheten för att skapa flexibilitet och tillgänglighet. Det finns strukturer för att samla in information och anpassa undervisningen utifrån elevers olika förutsättningar och behov. Detta görs vid överlämning från elevers tidigare skolor samt vid strukturerade möten i verksamheten. Genom kontinuerlig uppföljning och diskussioner vid olika mötesform hanteras frågor om elevers olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen och vilka undervisningssammanhang som bäst gynnar eleven. Genom rektorns organisation möjliggörs för elever att kunna läsa ämnen och ämnesområden i en kombination samt att delta i undervisning i olika grupper utifrån elevens möjligheter.

Rektorn arbetar för att den fysiska lärmiljön ska vara tillgänglig genom olika anpassningar i lokalerna. I arbetet deltar elevhälsans professioner och olika åtgärder har vidtagits. Till exempel har lokalerna intryckssanerats, det har skapats rum med olika ändamål och adekvata hjälpmedel och utrustning har installerats. Det har också vidtagits åtgärder för att utveckla utomhusmiljön och för att underlätta besök och aktiviteter utanför skolan. Vid elevhälsomöten diskuteras verksamheten utifrån elevers olika sociala förutsättningar och det görs olika insatser för att underlätta för eleverna i deras interaktion med andra elever.

Undervisningen anpassas och görs på olika sätt tillgänglig för eleverna, men det saknas ett långsiktigt och strukturerat arbete för att utveckla undervisningen. Rektorn har organiserat verksamheten för att lärarna ska ha utrymme för kollegialt lärande och tid för att utveckla undervisningen tillsammans. Det saknas dock en agenda för dessa möten och rektorn leder och styr inte arbetet. Rektorn har inte heller skapat förutsättningar för lärare som endast undervisar viss del vid skolenheten att samverka med lärarna på skolenheten eller att få adekvat stöd kring undervisningen inom skolformen.

Rektorn fördelar skolenhetens personal utifrån kompetens och verksamhetens behov samt följer upp och ger personalen möjlighet till kompetensutveckling. Rektorn fördelar personal och gör förändringar i vardagen utifrån förändrade behov i olika klasser eller vid olika tider under

skoldagen. Vid medarbetarsamtal följer rektorn upp personalens kompetensutvecklingsbehov och planerar och genomför fortbildningsinsatser för individer och kollegiet utifrån behov. För att stärka elevassistenternas förståelse för sitt och skolans uppdrag har rektorn till exempel valt att anställa resurspedagoger som elevassistenter. Rektorn konstaterar vidare att lärarnas reella kompetens är hög men de har inte i samma utsträckning den formella kompetensen som krävs för att undervisa i skolformen. Utifrån detta för rektorn diskussioner med huvudmannen men någon plan för arbetet har inte tagits fram. Vidare har rektorn organiserat fortbildning för personalen om tillgänglig lärmiljö, språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt arbetsplatsförlagt lärande (APL). Både lärare och elevassistenter får handledning av skolkuratoren och skolpsykolog. Rektorn informerar och uppmuntrar också rektorn personalen löpande om möjligheten att delta vid olika konferenser och kurser.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera verksamheten så att samtliga lärare som undervisar i skolenheten ges möjlighet att samverka och stödja varandra kring pedagogiska frågor på ett strukturerat sätt.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn visserligen har skapat mötesforum för lärare att träffas och samverka men att alla lärare inte deltagit vid dessa och rektorn har heller inte styrt det gemensamma arbetet. Därför har mötestid, som varit avsedd för kollegialt arbete och utveckling av undervisningen, istället använts till annat. Detta riskerar leda till lägre likvärdigheten genom att undervisningens kvalitet till stor del utgår från enskilda lärares förmåga snarare än gemensamma mål och strategier.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn organiserar det kollegiala utvecklingsarbetet utifrån ett tydligt mål. För att skapa och bibehålla en hög och jämn kvalitet på undervisningen behöver rektorn planera arbetet så att det blir systematiskt och långsiktigt. Ett strukturerat kollegialt arbete ger lärarna stöd i sin planering och genomförande av undervisningen men skapar också goda förutsättningar för kontinuitet, jämn kvalitet och att undervisningen bättre klarar av förändringar i personalstyrkan. Vidare är det viktigt att rektorn skapar förutsättningar för de lärare som undervisar till viss del vid skolenheten att delta i det kollegiala utvecklingsarbetet. På så sätt ser rektorn till att de får ett adekvat stöd för att kunna utföra sitt uppdrag.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 18 kap. 2 och 8 §§ skollagen.

4 kap. 1 c § gymnasieförordningen (2010:2039).

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar samt ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, elevhälsa, elever samt inkommen dokumentation och lektionsobservationer.

Struktur

Lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån en välbekant och tydlig struktur och informerar eleverna om syftet med olika arbetsmoment. Genom att inleda varje lektion och skoldag på ett för eleverna bekant sätt skapar lärarna trygghet och förutsägbarhet för eleverna. Lärarnas inledning varierar utifrån elevgruppen och till exempel används bildstöd i högre utsträckning på individuella programmet än på de nationella programmen. Lärarna tydliggör på ett anpassat sätt för eleverna om syftet med lektionen och de olika arbetsmomenten. Vidare för de samtal med eleverna om på vilket sätt de har nytta av det de lär sig i olika ämnen och ämnesområden. Eleverna får den information de behöver för att förstå vad de ska göra och vidare använder lärarna olika strukturer för att eleverna ska veta vilket material de ska använda och var det finns. Undervisningen är förvisso till stor del individanpassad men lärarna planerar ändå undervisningen så att eleverna får arbeta och lära tillsammans. Majoriteten av lektionerna avslutas också med en gemensam reflektion om vad de gjort och lärt sig under lektionen. Vidare planerar lärarna undervisningen i de olika ämnena från gemensamma läsårsplaneringar. Läsårsplaneringarna bidrar till att säkerställa att undervisningen omfattar ämnena och ämnesområdenas centrala innehåll. Planeringen gör också att lärarna säkerställer att eleverna möter allt innehåll under sina fyra år då undervisningen är åldersintegrerad.

Variation och stimulans

Undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation som stimulerar elevernas lust att lära. Lärarna skapar variation genom att teoretiska delar kombineras med de mer praktiska och att lärargenomgångar kompletteras med eget arbete. Eleverna ges också möjlighet att arbeta enskilt och tillsammans. Lärarna gör undervisningen stimulerande genom att välja innehåll utifrån sådant som är bekant och som intresserar eleverna. Exempelvis genom att utgå från dagsaktuella händelser och använda sig av arbetssätt som eleverna tycker om. Även vid val av APL-plats utgår skolan från elevers önskemål och intresse för att skapa goda förutsättningar. Vidare arbetar lärarna mycket tematiskt och med gemensamma projekt som skapar sammanhang och engagerar eleverna. De genomför till exempel en julshow årligen och arbetar tematiskt och projektbaserat. I de olika projekten anpassar lärarna enskilda elevers roll och delaktighet utifrån förutsättningar och intresse. Då undervisningen är åldersintegrerad återkommer många moment flera gånger under elevens gymnasietid och lärarna arbetar då för att undervisningen ska utmana eleven och bidra till progression.

Eleverna ges ett aktivt lärarstöd så att de förstår, kommer i gång och bibehåller sitt engagemang. Lärarna inleder lektioner genom att på olika sätt informera eleverna om vad de ska göra. Metoderna anpassas till elevgruppen och informationen ges såväl muntligt, skriftligt och med hjälp av bildstöd. Lärarnas inledning och information ger eleverna den information de behöver och goda förutsättningar att förstå vad som förväntas av dem. Eleverna ges också ett väl avvägt stöd genom att lärare och elevassistenter hjälper eleverna utifrån deras individuella förutsättningar. Lärare och elevassistenter för löpnade samtal om hur de ska göra för att hitta en balans i det stöd de ger eleverna. För vissa elever innebär det aktiva lärarstödet att skapa en lugn situation medan det för andra elever innebär att ställa frågor till elever för att de ska inspireras och utmanas. Vidare använder lärarna individanpassade hjälpmedel i undervisningen. Utöver bildstöd och förtydligande information ges eleverna också möjlighet att använda olika hjälpmedel utifrån behov. Till exempel finns hjälpmedel för att elever ska kunna ta till sig och skapa text, för att avgränsa och bidra till koncentration samt för att hjälpa elever med tidsuppfattning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§, 18 kap. 2–3 och 19 a §§ skollagen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, studie- och yrkesvägledare, elevhälsa och elever samt inkommen dokumentation.

Deltagande i samhällsliv

Personalen arbetar på olika sätt för att ge eleverna förutsättningar att bli delaktiga i yrkes- och samhällslivet men det saknas en gemensam plan och ett strukturerat stöd från studie- och yrkesvägledaren eller annan ansvarig personal. Det finns en studie- och yrkesvägledare med ett uttalat ansvar för den anpassade gymnasieskolan, som förvisso följt med elever på studiebesök vid en folkhögskola, men som i övrigt inte deltar i något arbete vid den anpassade gymnasieskolan. Det finns personal som har ett särskilt ansvar kring APL och elevernas APL planeras noga utifrån elevens trygghet likväl som kopplingen till aktuell kursplan. Vidare arbetar lärarna med att förbereda eleverna att kunna delta i samhällslivet som aktiva samhällsmedborgare genom planerade övningar och studiebesök som integreras i undervisningen. De besöker museum och arbetsplatser och arbetar med ekonomi, hälsa och viktiga samhällsfunktioner i undervisningen. Undervisningen handlar mycket om att göra eleverna självständiga och därför får eleverna öva på att handla och delta i samhället på olika sätt. Eleverna övar också på att använda digitala funktioner och stöd för att kunna bli delaktiga i den digitaliserade vardagen. Vidare diskuterar lärarna sociala frågor med eleverna utifrån bland annat studiebesök och APL. Det kan handla om hur man ska bemöta människor man inte känner samt att förbereda eleverna för risker med sociala medier och i mötet med andra människor. Under mentorstiden och under livskunskapen arbetar skolan även med värdegrundsfrågor samt frågor om sexualitet, relationer och samtycke. Vidare arbetar skolan aktivt med de globala målen där också frågor som jämställdhet och människors lika värde

tas upp. I det arbetet ingår att motverka stereotypa föreställningar och eleverna ges information om olika yrkesval och framtida möjligheter.

Trygghet i sociala sammanhang

Rektorn och personalen arbetar aktivt för att skapa en trygg miljö för eleverna på skolan samtidigt som de ges goda möjligheter att vara i sociala sammanhang utanför den egna undervisningsgruppen. Rektorn och personalen följer kontinuerligt upp elevernas upplevelse av trygghet. Uppföljningen anpassas utifrån elevernas förutsättningar och sker främst genom iakttagelser och samtal med elever och deras vårdnadshavare. Elever som läser nationella program besvarar också en enkät. Vidare finns ett dokumentationssystem för incidenter samt rutiner för hantering av kränkingsanmälningar. Utifrån uppföljningen genomför rektorn och lärarna analyser och vidtar åtgärder för att möta de utmaningar som framkommer. Rektorn har utifrån analysen konstaterat att eleverna vid den anpassade gymnasieskolan generellt är trygga och att de inte utsätts för kränkningar av elever från övriga gymnasiet. Det förekommer dock händelser inom grupperna vid det anpassade gymnasiet, till exempel på sociala medier, som påverkar elevers situation i skolan. Utifrån vad som framkommit har skolan gjort olika riktade insatser där även elevhälsan deltagit. Till exempel genom diskussioner och övningar i olika grupper om hur man är en bra kompis och hur man bör agera på sociala medier.

Skolan arbetar på olika sätt främjande för att skapa trygghet. Genom tydliga strukturer och planerade aktiviteter på raster skapar personalen goda förutsättningar för en trygg miljö. Inför APL förbereder skolan eleverna genom att göra besök vid APL-platsen och inledningsvis är personal med elever utifrån behov för att skapa trygghet. Skolan samarbetar också med det lokala hockeylaget som kommer och pratar om hur man är en bra kompis. Vidare finns en likabehandlingsgrupp för hela Oscarsgymnasiet där även personal från anpassat gymnasium ingår. Skolans likabehandlingsplan är anpassad för eleverna vid anpassat gymnasium. Personalen arbetar också aktivt i vardagen för att skapa goda relationer och en trygg miljö för eleverna.

Skolan arbetar aktivt för att eleverna ska delta i olika sammanhang utanför den egna undervisningsgruppen. Det genomförs gemensamma aktiviteter för eleverna vid det anpassade gymnasiet så som rastaktiviteter och gemensamma tema- och friluftsdagar. Skolan genomför också olika aktiviteter på Oscarsgymnasiet som bidrar till att eleverna är trygga med att vistas i skolans olika lokaler och att eleverna från anpassat gymnasium är kända för andra elever. Till exempel har eleverna olika ansvarsområden så som att vattna skolans blommor och eleverna säljer också matlådor på skolan som de gjort själva. Vidare sätter anpassat gymnasium årligen upp

en julshow och i det arbetet samarbetar de med elever från andra program på gymnasieskolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera verksamheten så att studie- och yrkesvägledarens kompetens används i skolenhetens arbete med att förbereda eleverna till att kunna delta i samhällslivet som aktiva medborgare.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det i dag saknas en tydlig struktur och stöd för personalen kring frågor som rör elevernas delaktighet i samhällslivet samt förberedelser för kommande yrke och studier. Studie- och yrkesvägledning handlar i vid bemärkelse om att eleven blir medveten om sig själv och sina möjligheter och det ska särskilt uppmärksammas möjligheterna för elever med funktionsnedsättning. I arbetet ingår att verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö, och bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund. I det arbetet är det viktigt att ta till vara på kompetensen som finns inom området och en studie- och yrkesvägledare har därmed en viktig funktion. Utan en tydlig plan och struktur för arbetet finns risk att alla elever inte ges möjligheter att bli medvetna om sig själva och förberedda att göra framtida val som påverkar deras delaktighet i samhället.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att kartlägga verksamhetens arbete kring elevernas delaktighet i samhällslivet samt förberedelser för kommande yrke och studier. Utifrån vad som framkommer behöver rektorn organisera forum för samverkan och planering av arbetet så att skolenhetens samlade kompetens används. I arbetet behöver rektorn se till att det hos personalen finns den kunskap som krävs samt att personal med adekvat kompetens kring studie- och yrkesvägledningsfrågor ingår.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§, 18 kap. 2, 19 a, 20, 22-24 och 26-26 a §§ och 19 kap. 22-27 §§ skollagen.

8 kap. 22 a-22 c §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar samt ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, elevhälsa, elever samt inkommen dokumentation och lektionsobservationer.

Fortlöpande bedömning av elevernas kunskapsutveckling

Lärarna bedömer elevernas kunskapsutveckling löpande, återkopplar bedömningarna till eleven och anpassar undervisningen utifrån vad bedömningen visar. Eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika och för eleven anpassade sätt. Till exempel genom de uppgifter eleverna gör under lektionerna samt genom sitt deltagande och arbete under de teman och projekt som skolan arbetar med. Elevassistenter bidrar också till att lärarna får en bred bild av elevernas progression genom att de informerar läraren om vad de ser i undervisningen. Lärarna arbetar på olika sätt för att dokumentera elevernas arbete. Genom att föra löpande anteckningar efter genomförda lektioner samt genom att dokumentera elevernas arbete har lärarna underlag för att bedöma elevens kunskaper. Det finns ett digitalt system där lärarna ska rapportera in sina bedömningar och betyg men systemet är inte anpassat till skolformen vilket gör det särskilt svårt att där dokumentera progressionen hos elever som läser individuella programmet.

Lärarna ger fortlöpande eleverna formativ återkoppling. Under lektioner ger de eleverna återkoppling på olika uppgifter och tips på hur de kan göra för att utvecklas. Vidare använder lärarna elevernas dokumenterade arbete för att visa hur eleven har utvecklats över tid och på de nationella programmen använder lärarna betygsmatriser för att tydliggöra elevens kunskapsnivå i förhållande till betygen. På individuella programmet

synliggör lärarna elevernas kunskaper genom att bland annat visa elevers dokumenterade arbeten och genom att prata med eleverna om vad de har arbetat med.

Läraren anpassar undervisningen utifrån vad bedömningen av elevernas kunskapsutveckling visat. Till exempel genom att anpassa individuella uppgifter men också genom att anpassa genomgångar och arbetssätt. Det kan handla om att låta olika elever arbeta tillsammans för att de ska inspireras och lära av varandra. Vidare för lärarna diskussioner med eleverna om deras mål gällande betyg och ser till att elever ges möjlighet att visa sina kunskaper på ett anpassat sätt. Lärarna arbetar också med att succesivt öka svårighetsgraden i instruktioner och uppgifter för att eleverna ska utmanas att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Lärarnas samverkan i bedömningsarbetet

Det saknas en strukturerad samverkan mellan lärarna kring bedömningsfrågor. Det har tidigare funnits gemensamma studiedagar med tid avsatt för samverkan kring betyg och bedömning men i dagsläget leder och styr rektorn inte lärarnas arbete kring dessa frågor. Det förekommer förvisso spontana samtal om betyg och bedömning och viss samverkan mellan lärare som undervisar i samma ämne, men det är upp till varje lärare att arbeta med bedömning. Det finns inte något strukturerat arbete för att skapa gemensam förståelse för bedömnings-, och betygskriterierna eller för kvaliteterna i elevernas prestationer. Rektorn skapar inte heller förutsättningar för lärare som endast undervisar inom något ämne och/eller ämnesområde i skolformen att utveckla förståelse och bedömarkompetens för skolformen. Det finns inte heller några samverkansforum med lärare från andra anpassade gymnasieskolor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för samtliga lärare att samverka kring betyg och bedömning samt utveckla bedömarkompetens.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte har organiserat en strukturerad samverkan för alla lärare kring betyg och bedömning. Trots att lärarna på olika sätt arbetar med att följa upp elevernas kunskaper, återkoppla till eleverna om deras kunskaper samt planera undervisningen utifrån resultaten så finns inget gemensamt arbete för att skapa likvärdighet och kvalitetssäkra arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn skapar strukturer och planerar för hur alla lärarna ska samverka i syfte att utveckla sin

bedömarkompetens samt skapa en gemensam förståelse för styrdokumentet och värdeorden. Lärarna behöver även ges möjligheter att diskutera och utveckla metoder för att utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan motverka negativa konsekvenser av elevers funktionsnedsättningar vid dessa. Det är viktigt att både lärare som har all sin undervisning i skolformen och de som endast undervisar vissa ämnen och/eller ämnesområden ges möjlighet att delta i arbetet. Arbetet kan med fördel också innefatta att ta fram gemensamma strukturer för dokumentation av elevers progression då detta idag delvis saknas.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 27 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 18 kap. 3 § skollagen.

4 kap. 12 och 13 §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling. 2.1 Kunskaper, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor och representanter för huvudmannen samt av inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen har en struktur för att samla in och bearbeta information från verksamheten men arbetet är inte i alla delar anpassat till skolformen och tillräckligt för att huvudmannen ska kunna göra bedömningar av verksamhetens kvalitet och om syftet med utbildningen uppfylls. Huvudmannens uppföljning utgår från bildningsnämndens fem löften för verksamheten där bland annat elevers lust att lära, en trygg miljö samt samverkan mellan skola och arbetsliv ingår. Trots detta saknas en strukturerad uppföljning av trygghet över tid samt i vilken utsträckning eleverna kan erbjudas APL. Elevernas kunskapsresultat följs visserligen upp utifrån skolans sammanställning men då det digitala systemet för dokumentation av elevers kunskapsresultat inte är anpassat för skolformen och då skolans sammanställning av kunskapsresultat inte är fullständig saknar huvudmannen förutsättningar att göra egna bedömningar utifrån underlaget. Vidare framgår att huvudmannens uppföljning av andra förutsättningar som är nödvändiga för en undervisning av god kvalitet inte

heller är heltäckande. Till exempel då det saknas uppföljning av elevhälsans arbete i skolformen samt hur studie- och yrkesvägledaren bidrar i skolans arbete för elevers delaktighet i samhällslivet samt förberedelser för kommande yrke och studier. Då skolan nyligen flyttat in i sina lokaler har mycket arbete handlat om verksamhetens lokaler. I det arbetet har huvudmannen varit delaktig och aktivt arbetat för att följa upp och bidra till att skapa en tillgänglig lärmiljö. Huvudmannen följer kontinuerligt upp att lokaler och hjälpmedel möter verksamhetens behov. Huvudmannen har som mål att öka lärarnas behörighet och erbjuder personal goda förutsättningar för behörighetsgivande fortbildning under tiden som de arbetar. Verksamhetschefen har diskuterat personalens kompetens med rektorn men huvudmannen saknar i övrigt en långsiktig strategi för hur de ska höja behörigheten i den anpassade gymnasieskolan. Vidare visar granskningen att huvudmannen har rutiner för att ta emot klagomål och anmälningar om kränkande behandling från skolenheten.

Behovsanpassat stöd till rektor och skolenhet

Huvudmannen ger i begränsad omfattning stöd till rektorn som utgår från identifierade behov. Huvudmannen har organiserat så att rektorn ingår i Oscarsgymnasiets gemensamma ledningsgrupp samt i gemensamma möten med andra rektorer i kommunen vilket ger rektorn möjlighet att diskutera och få stöd i olika gemensamma frågor. Rektorn träffar också verksamhetschefen kontinuerligt då de diskuterar specifika frågor gällande det anpassade gymnasiet. Genom dessa forum får rektorn ett visst stöd i den löpande planeringen och driften av verksamheten. Dock framgår att huvudmannens stöd till rektorn begränsas till att handla om vad rektorn själv lyfter och inte i samma utsträckning utifrån utvecklingsbehov som huvudmannen identifierat genom sin uppföljning och analys av verksamheten. Huvudmannen har till exempel inte kännedom om utmaningar i verksamheten så som lärarnas bristande förutsättningar att samverka för att utveckla utbildningen eller att studie- och yrkesvägledarens arbete för skolformen är ytterst begränsat. Därmed har huvudmannen heller inte bistått rektorn med stöd i arbetet kring detta.

Huvudmannen har delvis organiserat så att rektorn ges möjlighet att samverka med andra skolformer men arbetar inte aktivt för att gynna kontakt med samhälle och arbetsliv. Att rektorn ingår i Oscarsgymnasiets ledningsgrupp bidrar till möjligheter för rektorerna att planera och organisera verksamheterna tillsammans för att skapa inkludering. Det förekommer också samverkan mellan olika program och möjlighet till flexibilitet i elevers utbildning. Huvudmannen är informerad om att samverkan för flexibilitet sker men följer inte upp arbetet för att bedöma kvaliteten eller hur huvudmannen skulle kunna stödja arbetet. Vidare framgår att huvudmannen inte arbetar aktivt för att främja samverkan med samhälle och arbetslivet. Huvudmannen har till exempel ingen strategi för

hur studie- och yrkesvägledaren som är kopplad till anpassat gymnasium ska bidra till att ge elever förutsättningar att kunna fatta viktiga beslut om framtida studier och yrkesliv eller ges ett individuellt stöd inför avslutad utbildning. Huvudmannen har förvisso diskuterat möjligheterna att själva erbjuda APL-platser för elever men arbetar i övrigt inte aktivt för att stödja skolan i kontakten med närsamhälle eller näringsliv. Huvudmannen arbetar heller inte för att gynna samverkan för personal eller rektorn med andra anpassade gymnasieskolor

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla sitt arbete med att följa upp och bedöma verksamhetens kvalitet och om syftet med utbildningen uppfylls så att huvudmannen har ett tydligt underlag för beslut om vilka insatser huvudmannen behöver genomföra och vilket stöd som rektorn behöver.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannens uppföljning inte är tillräckligt bred för att ge huvudmannen det underlag som behövs för att bedöma om syftet med utbildningen uppfylls. Att uppföljningen inte heller till fullo är anpassad för den aktuella skolformen riskerar leda till att huvudmannen inte uppmärksammas på eventuella brister och utvecklingsbehov.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen utvecklar sin uppföljning av verksamheten så att den till fullo är anpassad för skolformen. Vidare behöver huvudmannen säkerställa att verksamheten följs upp utifrån en bredd, till exempel genom att kunskapsresultat likväl som trygghetsresultat följs upp samt andra förutsättningar som är nödvändiga för en undervisning av god kvalitet. Vidare behöver huvudmannen ha ett sådant underlag så att det är möjligt att göra jämförelser över tid och inom verksamheten för att identifiera eventuella avvikelser eller förändringar och analysera dess orsaker.

Utifrån sin analys kan huvudmannen anpassa styrningen av verksamheten liksom sitt eget arbete för att stödja verksamheten till exempel med kontakter för samverkan med andra anpassade gymnasieskolor eller med närsamhällets kultur- och näringsliv.

På Skolinspektionens vägnar

X Daniel Nilsson

Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson

X Malin Lundquist

Beslutsfattare
Signerat av: Malin Lundquist

I handläggningen av ärendet har även utredare Sara Algulin medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 7 lektionsobservationer.
- 3 gruppintervjuer med elever.
- 1 gruppintervjuer med lärare.
- 1 gruppintervjuer med elevassistenter.
- 1 gruppintervju med skolans elevhälsa.
- 1 intervju med rektor.
- 1 gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 25–26 mars 2025. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson och Sara Algulin.

Vid Oscarsgymnasiets anpassade gymnasium erbjuds två nationella program samt individuellt program. Verksamheten leds av en rektor och vid tillfället för besöket läser 17 elever vid de nationella programmen och 15 elever vid det individuella programmet.